

Lausunto kirkkoherran vaalin vaalitivasta

166/01.01.01.00/2023

Piikkiön seurakunnan seurakuntaneuvosto 30.03.2023 § 23

Esittelijä vt.kirkkoherra Antti Ijäs

Esittely Kirkkoherra Merja Hermonen jäi eläkkeelle 13.9.2022. Tuomiokapituli ja pyytänyt (liite) Piikkiön seurakunnan seurakuntaneuvostolta lausuntoa kirkkoherran vaalin vaalitivasta. Kirkkoherran viran tultua avoimeksi, seurakunnassa on mahdollisuus harkita vaalin järjestämistä välillisenä. Seurakuntaneuvoston on tehtävä pyyntö hiippakunnan tuomiokapitulille välillisen vaalin toimittamisesta ennen viran haettavaksi julistamista. Mikäli seurakuntaneuvosto ei tee pyyntöä, kirkkoherra valitaan välittömällä vaaleilla. Lopullisen päätöksen siitä, että kirkkoherra valitaan välillisillä vaaleilla, tekee tuomiokapituli. Sen on mahdollista omassa harkinnassaan ottaa seurakuntaneuvoston perustelujen lisäksi huomioon oman näkemyksensä seurakunnan tarpeista.

Molemmissa vaaleissa voidaan järjestää paneelikeskusteluja, jotta valitsijat saavat tietoa hakijoista ja heidän kyvyistään. Välittömän vaalin etu on se, että kaikki äänioikeutetut, täysi-ikäiset seurakunnan jäsenet, pääsevät äänestämään. Piikkiön seurakunta on melko pieni seurakunta, mikä vaatii paljon seurakunnan resursseja välitöntä vaalitapaa käytettäessä. Vasta viime syksynä oli seurakuntavaalit. Äänestysprosentti oli silloin vain 11,5 % Piikkiön seurakunnassa. On syytä epäillä, jaksavatko seurakuntalaiset tulla äänestämään kaksi kertaa saman vuoden aikana seurakunnallisissa vaaleissa.

Välillisen vaalissa valinnan suorittaa seurakuntaneuvosto. Välillisen vaalin vahvuus on siinä, että vaalissa suoritetaan monivaiheinen rekrytointiprosessi siten, että valitsijoilla on päätöstä tehdessään käytössään monipuolisesti valmisteltu aineisto. Aineisto antaa laajan kuvan päättäjille hakijoista ja hyvät mahdollisuudet arvioida hakijoiden pätevyyttä ja sopivuutta kyseiseen virkaan sekä ottaa huomioon viran vaatimat perusedellytykset.

Esitys Seurakuntaneuvosto esittää Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulille, että tulevassa Piikkiön seurakunnan kirkkoherran vaalissa noudatettaisiin välillistä vaalitapaa. Kirkkoherran vaali ja vaalitapa on ollut esillä seurakunnan nettisivuilla, sosiaalisessa mediassa ja erilaisissa viikoittaisissa tilaisuuksissa. Käydyissä keskusteluissa seurakuntalaisten kanssa ei ole ilmaantunut sellaista, joka puoltaisi välittömän vaalivan käyttöä. Yleensä kirkkoherranvaaleissa on ollut alhaisempi äänestysprosentti kuin seurakuntavaaleissa. Äänestysprosentti ei ollut korkea viime syksyn seurakuntavaaleissa (11,5%). Seurakuntavaalien ja kirkkoherran vaalien järjestäminen välittömänä vaalina lyhyen ajan sisällä laskisi todennäköisesti entisestään kirkkoherran vaalin äänestysprosenttia.

Kaksien vaalien järjestäminen vuoden sisällä olisi myös suuri rasite seurakunnan työntekijöille ja vaalilautakunnalle. Mahdollisesti se häittäisi muuta seurakunnallista työtä ja rasittaisi taloutta. Seurakuntaneuvostolla olisi saamansa aineiston perusteella paremmat mahdollisuudet arvioida hakijoiden pätevyyttä ja sopivuutta kirkkoherran virkaan kuin välittömässä kansanvaalissa.

Päätös

Esityksen mukaan.